

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2018

Marking Scheme

Czech

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Část 1

1. Vysvětlete vlastními slovy: [5 bodů]

- a) „globalizace“ – směr vycházející při vyučování od celku; propojení, propojování světa v jednu velkou společnost; proces mezinárodní, celosvětové integrace v důsledku směny světových názorů, statků, idejí a ostatních složek kultury; proces zvyšující propojenost, provázanost a vzájemnou závislost různých lokalit světa z hlediska sociálního, technologického, kulturního, politického, ekonomického atd.
- b) extravagance – výstřednost; něco, co není úplně běžné, nenormální, výstřední nápad nebo chování; výrazně se lišící od davu.
- c) „trčí sláma z bot“ – někdo si hraje na něco, co není, chová se jako poslední vesnický buran.
- d) „s klidným srdcem“ – v klidu, bez jakéhokoli vzrušení nebo rozčilení. Doslova znamená bez zrychleného tepu.
- e) „módní ikona“ – ikona je náboženský obraz ve východních církvích, něco k čemu se vzhlíží a co se uctívá. Módní ikona je potom člověk, ke kterému se vzhlíží kvůli jeho oblečení.

2. Vysvětlete na základě textu, co je to vkus. [5 bodů]

Podle definice je vkus schopnost posoudit krásu, harmonii, dokonalost a módnost. Když má člověk vkus, tak ví, co mu sluší, z trendů přebírá ty, které se pro něj hodí a do svého oblékání dává něco originálního, něco ze sebe, vkusný člověk je inspirací pro ostatní. Vkus je schopnost vidět, jak budou módní kousky pasovat k sobě. Netýká se to ale jenom módy, je to i vkus v každodenním životě, zařizování bydlení nebo celkového postoje k životu.

3. V textu se zmiňuje, že lidé se zajímají mimo jiné i o tzv. udržitelnost módy (předposlední odstavec). Domníváte se, že je to důležité? A proč? Vysvětlete svůj názor. [5 bodů]

Udržitelnost je velmi módní pojem současnosti vycházející z ekologie. Mladí lidé se zajímají často o to, aby oblečení, které se kupují, nebylo vyrobeno v asijských zemích, kde panují špatné pracovní podmínky. Často vyhledávají oblečení od lokálních návrhářů místo nákupu globálních řetězcových značek. Zajímá je i materiál, např. bavlna z ekologicky kontrolovaného zemědělství. Často také recyklují módu, nakupují v second-handech anebo vyrábějí nové věci ze starých. Důležité je nezatížit životní prostředí a budoucí generace.
Prostor pro vlastní názor.

4. Jaké jsou rozdíly ve vnímání módy mezi mladou a starší generací v Česku? Vysvětlete na základě textu. [5 bodů]

Starší generace je ovlivněna obdobím komunismu, kdy se o módu nikdo nezajímal, vlastně ani nebylo nic k dispozici. Tehdejší režim se snažil vytvořit unifikované stádo, móda nebyla důležitá, lidé nosili modráky, tepláky nebo zástěry. Celá kultura odívání byla zničená, např. džíny se v běžném obchodě daly koupit jen velmi těžko. Mladá generace je víc ovlivněna globalizací, jednak jsou k dispozici informace o módních trendech, navíc jsou k dispozici i zdroje, kde tyto módní trendy koupit. Lidé se nebojí s módou více experimentovat.

Čím to je, že období socialismu ovlivnilo lidi i v něčem tak marginálním, jako je oblékání? Vždyť principálně se jedná o politické zřízení.

5. Na základě informací z textu srovnajte umění a módu. [5 bodů]
Stejně jako v umění se vedou polemiky o tom, jestli je nějaký dílo ještě umění nebo kýč, tak v módě se řeší, jestli je něco vkusné nebo ne. Móda je velmi subjektivní, každému se líbí něco jiného a zároveň má společnost jakési obecné povědomí o tom, co je vkusné a co už ne. V umění i módě chybí exaktní měřítko, která by určila, že je to tak a ne jinak. Hranice mezi uměním a kýčem je velmi tenká, stejně jako hranice mezi vkusem a nevkusem. Často mají lidé vyrůstající v podnětném, kulturně a umělecky zaměřeném prostředí lepší vkus, protože i vkusu se dá částečně naučit.
6. „Je cit pro módu vrozený, nebo se dá naučit?“ – napište svůj názor na toto tvrzení z textu. [5 bodů]

Úkolem je vlastními slovy vysvětlit svůj názor na toto tvrzení, případně lze polemizovat, přiklonit se ke kterémukoliv názoru, ten je ale potřeba vždy vlastními slovy zdůvodnit. Vlastní vysvětlení: vlastními slovy, bez opsání frází z textu.

Poznámka: V částech 2 a 3 jsou odpovědi posuzovány podle následujících kritérií:

1. Srozumitelný záměr – uchazeč rozumí otázce a ví, jak začít s odpovědí – 30 %.
2. Souvislost odpovědi – uchazeč užívá odpovídající a vhodnou slovní zásobu, styl odpovědi je jasně strukturovaný a cílevědomý – 30 %.
3. Efektivita jazyka – uchazeč je schopen komunikovat v jazyce jasně a plynule – 30 %.
4. Pravidla: gramatika, pravopis – 10 %.

Část 2

Na základě textu napište komentář o 100–150 slovech na toto tvrzení: „Mít vkus totiž neznamená slepě následovat trendy. Většinou je to právě naopak.“

[30 bodů]

Vlastní názor na uvedené tvrzení, lze vyjádřit souhlas i nesouhlas, pomocí argumentů z textu i vlastní zkušenosti.

Vlastními slovy, bez opsání frází z textu.

Část 3

[40 bodů]

Napište esej (minimum 300 slov) na jedno z následujících témat, s použitím argumentů proti a pro vyjádřete vlastní názor:

1. „Televize rozšiřuje nevkus a nemůže jinak, protože musí něco prodat, to je její pravý účel. Prodává se mnohým a musí se prodat mnoho.“ (Jan Werich)
2. „Šaty dělají člověka.“ Do jaké míry platí, že lze vyjádřit na člověka názor pouze na základě jeho oblečení?

Jasně psaná kompozice, odpovídající tématu, se souvisle organizovanými myšlenkami, srozumitelným záměrem a rozumným vyjadřováním.

